

ما توانا تر از آسمان هستیم که می‌سازیم

گزارش از اولین جشنواره ملی ابتکارات کاربردی در زمینه انرژی

اولین جشنواره ملی ابتکارات کاربردی در زمینه انرژی با شعار "ابتکارات کاربردی انرژی، آهنگ توسعه ملی، گامی در جهت نوآوری و شکوفایی" یکم خردادماه مصادف با روز بهره‌وری و بهینه‌سازی مصرف و هم‌زمان بهره‌وری انرژی (وزارت نیرو) در فرهنگستان هنر برگزار شد. جشنواره در ۷ بخش اصلی بخش اول تجهیزات و لوازم خانگی با ۸۹ طرح، بخش تجهیزات و فرآیندهای صنعتی با ۱۷۱ طرح، بخش معماری و ساختمان با ۵۷ طرح، بخش نرم افزارهای انرژی با ۳۸ طرح، بخش حمل و نقل با ۶۳ طرح، بخش انرژی‌های تجدیدپذیر با ۶۱ طرح، بخش ایران نوین با ۴۳ طرح برگزار شد. ابتکاری بودن، کاربردی بودن، کاهش مصرف سوخت، قابلیت اجرا، اقتصادی بودن طرح از جمله معیارهای اصلی ارزیابی طرح‌ها بودند. یکی از مهمترین نکاتی که در این جشنواره ارائه شد آمار میزان مصرف انرژی در کشور بود. بنا بر گفته دکتر صفاری نیا معاونت آموزش و آگاه‌سازی سازمان بهره‌وری انرژی ایران حدود یک درصد از کل مصرف جهانی انرژی اولیه در کشور ما مصرف می‌شود از سویی متوسط رشد سالانه پیش‌بینی شده برای تقاضای جهانی انرژی اولیه تا سال ۲۰۳۰، ۱/۶ درصد است در حالیکه رشد مصرف نهایی انرژی کشور در سال‌های اخیر حدود ۷ الی ۸ درصد رشد داشته است و جالب اینکه میزان مصرف انرژی در بخش خانگی در سال ۸۳ و ۸۴ حدود ۴۰ درصد بوده که در پایان سال ۸۵ به ۴۶ درصد افزایش یافته است! در واقع منابع گرانبهای انرژی در کشور ما بدون ایجاد هیچ ارزشی از بین می‌روند. این آمار و ارقام نشان می‌دهد که سازمان‌های مسئول باید تلاش بیشتری را برای فرهنگ‌سازی داشته باشند چرا که در طی این سالها مصرف نه تنها سیر نزولی نداشته بلکه سرسام آور در حال صعود است.

و ارتقای بازده مصرف انرژی اتخاذ شده است و هم اکنون تلاش‌های مناسبی برای جلب مشارکت‌های بین‌المللی در حال انجام است که بخشی از آن می‌تواند در قالب قراردادهای مبتنی بر کارایی شرکت‌های خدمات انرژی صورت گیرد.

مدیر عامل شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت با بین اینکه اقدامات بهینه‌سازی بدون اطلاع رسانی حاصل نمی‌شود تصریح کرد: بخش عمده‌ای از خلاءهای موجود با تبلیغات و آموزش مرتفع می‌گردند. تهیه آمار و اطلاعات، شکاف‌سازی و آگاه‌سازی جزء لوازم اصلی در اجرای برنامه‌های کاهش مصرف سوخت می‌باشد. با وجودیکه در سال‌های گذشته بسیار به این موضوع پرداخته شده اما شرایط فعلی نیز پاسخگوی نیازها نمی‌باشد. به طور مثال شکاف‌سازی اطلاعات مربوط به هزینه‌های تولید میزان مصرف واقعی انواع سوخت، روند

سه ساله این استانداردها بازدهی شده و به سقف استانداردهای جهانی نزدیک‌تر می‌شود. هم‌زمان سیستم‌های اجرایی نیز هماهنگ با قوانین تبدیل شده تجهیز گردیده و اجرای قوانین با دقت پیگیری می‌شود.

روش دوم روشهای حمایتی است. فراهم نمودن زمینه‌های مناسب برای اجرای هر چه بهتر قوانین، استانداردها و دستورالعمل‌ها یکی دیگر از مواردی است که مورد توجه شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت قرار گرفت از جمله تخصیص رایانه از طریق طرح‌های مطرح شده در کار گروه‌های تبصره ۱۱ و همکاری با ستاد تبصره ۱۳. بر اساس آئین‌نامه‌های مصوب در حمایت از سرمایه‌گذاری‌های داخلی و خارجی بخش عمیقی در جهت محصولات مرتبط با بهبود مصرف سوخت اختصاص یافت. جلب مشارکت‌های بین‌المللی از دیگر سیاست‌هایی است که به منظور پیشبرد اهداف

انرژی مورد توجه قرار می‌گیرد. وی با بیان اینکه شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت جهت رسیدن به اهداف سیاست‌های چندین روش را اتخاذ نموده است ادامه داد: روش اول، روش‌های مقرراتی است. یکی از ابزارهای مهم در بهبود مصرف انرژی تدوین قوانین، مقررات و استانداردها است. از این رو از همان روزهای نخستین تأسیس شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت، تدوین استاندارد و به روز رسانی استانداردهای موجود در دستور کار شرکت قرار گرفت. تدوین و اجباری کردن برچسب انرژی برای محصولات مصرف کننده سوخت‌های فسیلی از قبیل بخاری گازی و دودکش‌دار، آبگرمکن گازی فوری دیواری و مخزن دار و برچسب مصرف سوخت خودروها انجام شد. تغییر معیارهای مصرف صنایع انرژی بر و اجباری نمودن این معیارها از دیگر فعالیت‌های شرکت است. در بازده زمانی

مهندس کاظمی مدیر عامل شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت در ابتدا با اشاره به مصرف انرژی در کشور گفت: آمارها نشان می‌دهد در سال ۱۳۸۵ کل مصرف حامل‌های انرژی در کشور بالغ بر یک میلیارد و ۲۹۲ میلیون شبکه معادل نفت خام و به ارزش تقریبی ۴۷/۵ میلیارد دلار بوده است. در مقایسه با سال ۱۳۷۵ به لحاظ مقدار ۴۵ درصد رشد را نشان می‌دهد. بخشی از این افزایش که به دلیل رشد جمعیت و توسعه اقتصادی کشور به وجود آمده اجتناب ناپذیر است اما بخش قابل ملاحظه‌ای از این رشد به دلیل عدم رعایت الگوها و استانداردهای مصرفی و حتی بی‌توجهی به هدر رفت و تلفات مصرف حامل‌های انرژی می‌باشد. بنابراین مصرف منطقی انرژی و همکاری و مشارکت در کاهش گرم شدن کره زمین دو هدف مهمی است که در سیاست‌های بهینه‌سازی مصرف

فرمان برای برنامه‌ریزان بخش‌های مختلف انرژی سازمان بهینه‌سازی مصرف سوخت و سازمان بهره‌وری انرژی ایران عمل کند و امیدواریم هرچند این جشنواره گام کوچکی اما قدمی برای بزرگداشت از تلاش گران در بهینه‌سازی مصرف سوخت و انرژی باشد.

رهبری به واسطه‌ی سال نوآوری و شکوفایی و ارتقای دانش در زمینه فناوری‌های نوین بهره‌وری انرژی، حساس‌سازی و بسترسازی برای استفاده از روش‌های نوین بهره‌وری انرژی، کشف استعدادهای جدید در زمینه بهره‌وری، ترغیب پژوهشگران و محققان به ارائه ایده‌های جدید و خلاق در زمینه بهره‌وری، ترغیب پژوهشگران و محققان به ارائه ایده‌های جدید و خلاق در زمینه بهینه‌سازی مصرف انرژی ایجاد کند و این جشنواره بتواند زمینه‌ای را برای اجرا نمودن طرح‌ها فراهم کند. همچنین این جشنواره به عنوان یک اتاق

۳۵ درصد است. در ایران با مصرف روزانه بالغ بر ۲/۳ میلیون شبکه معادل نفت خام از انواع حامل‌های انرژی، حدود یک درصد از کل مصرف جهانی انرژی اولیه را به خود اختصاص داده است. یعنی حدود یک درصد انرژی جهان در کشور ما مصرف می‌شود. در مقام مقایسه چین با ۱۰ درصد و آمریکا با ۲۵ درصد رتبه‌های نخست را در جهان از نظر مصرف انرژی اولیه به خود اختصاص داده‌اند. متوسط رشد سالانه پیش‌بینی شده برای تقاضای جهانی انرژی اولیه تا سال ۲۰۳۰، ۱/۶ درصد است در حالیکه رشد مصرف نهایی انرژی کشور در سال‌های اخیر حدود ۷ الی ۸ درصد است. این آمار نشان‌دهنده وضعیت نامطلوب مصرف انرژی در کشور است. همچنین رشد میزان مصرف انرژی در بخش خانگی در سال ۸۳ و ۸۴ حدود ۴۰ درصد بود که در پایان سال ۸۵ حدود ۴۶ درصد افزایش یافته است. در مقابل این رشد خیره‌کننده مصرف نهایی انرژی در کشور، بررسی شاخص‌های اقتصادی نشان‌دهنده وضعیت نامطلوب بهره‌وری انرژی در کشور است. معادله نفت خام به ازای هزار دلار تولید ناخالص داخلی در ایران حدود ۰/۹۵، در ژاپن ۰/۰۷، در ترکیه ۰/۲۹ و در عربستان ۰/۳۹ است. دولت تدابیری را در سال‌های اخیر در وزارت نفت، سازمان بهینه‌سازی مصرف سوخت، وزارت نیرو، سازمان بهره‌وری انرژی ایران به نمایندگی از وزارت نفت اندیشیده است. در وزارت نفت حدود ۱۸ وسیله خانگی استاندارد شده‌اند. در تدوین استاندارد ۶ فرآیند صنعتی همکاری داشتیم که تقریباً ۴ عدد از فرایندها ابلاغ شده است. در خصوص بحث توسعه لامپ‌ها در کشور پیش‌بینی کردیم تا در طول سال جاری حدود ۴۰ میلیون شعله لامپ کم مصرف در سراسر کشور توزیع نماییم. هم‌اکنون توزیع در استان‌های جنوبی کشور به واسطه وجود مشکلاتی در کمبود برق آغاز شده است.

وی در پایان ضمن امیدواری از برگزاری این جشنواره بیان داشت: امیدواریم جشنواره ابتکارات تلاش کند زمینه‌هایی را برای جامه‌ی عمل پوشاندن به سخنان مقام معظم

آتی تقاضای انرژی، قیمت‌گذاری مطلوب و کارا برای حامل‌های انرژی، تعیین سطح و ماهیت فرآیند سرمایه‌گذاری در بخش انرژی و بسیاری از این قبیل. علاوه بر این مدیریت جریان اطلاعات و ایجاد آن به صورت شاخه‌های تخصصی از جمله کمپوهای موجود در علوم مربوط به بهبود روش‌های مصرف سوخت و انرژی در کشور می‌باشد. تقویت هسته‌های تحقیق و توسعه نیز در بخش‌های مختلف به خصوص در صنایع کشور در حوزه بهره‌برداری مطلوب از منابع با تأکید بر انرژی جزو سیاست‌های اصولی در طرح‌های افزایش بهره‌برداری انرژی قلمداد می‌شود. توجه به بهبود روش‌های مدیریتی و فرهنگ‌سازی از دیگر سرفصل‌های برنامه‌های کاهش مصرف سوخت است. به این منظور طرح کمک به تهیه ساختار بالای مدیریت انرژی در واحدهای صنعتی کشور و برگزاری دوره‌های مدیریت انرژی برای مجریان و دست‌اندرکاران توسط شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت با سرعت و جدیت در حال پیگیری است. با توجه به توفیق برنامه‌های بهینه‌سازی در کاهش روند مصرف سوخت انتظار داریم با اعمال شیوه‌های مدرن مدیریتی تا سال ۱۴۰۳ افق چشم‌انداز در بخش ساختمان ۱۵ درصد، در بخش صنعت ۲۵ درصد و در بخش حمل و نقل به ۲۰ درصد افزایش در بازدهی انرژی دست یابیم. عرصه بزرگ فعالیت‌های بهینه‌سازی مصرف انرژی محدود به یک یا دو وزارتخانه نمی‌شود بلکه همدلی و همراهی، خواست علمی با نظام متولی کارآمد برای تحقق چنین برنامه‌های بزرگ ملی است. امیدوارم که برگزاری این جشنواره بتواند گامی بلند و مؤثر در تحقق برنامه‌های بهره‌برداری مطلوب از انرژی بردارد.

سخنران بعدی در مراسم افتتاحیه دکتر صفاری‌نیا معاونت آموزش و آگاه‌سازی سازمان بهره‌وری انرژی ایران با بیان اینکه تقاضای جهانی نفت در حال حاضر بالغ بر ۸۷ میلیون شبکه معادل نفت خام در روز است گفت: سهم کشورهای توسعه یافته بالغ بر ۴۹ میلیون بشکه در روز یعنی حدود ۵۶ درصد و کشورهای در حال توسعه ۳۱ میلیون بشکه در روز معادل

